

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Гігієна тварин»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність 211 Ветеринарна медицина

Освітня програма Ветеринарна медицина

Рік навчання 2-3, семестр 4-5

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 5,5

Мова викладання українська

Лектори
дисципліни

Проф. Засєкін Дмитро Адамович
Проф. Захаренко Микола Олександрович

Контактна
інформація
лекторів (e-mail)

ndizdtv@gmail.com
sangin1996@ukr.net

Сторінки
дисципліни в
eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1757>
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3171>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Гігієна тварин» необхідна для вивчення та для засвоєння студентами основних положень про охорону здоров'я, попередження захворювань та підвищення продуктивності тварин, одержання високоякісної та біологічно повноцінної тваринницької продукції. Метою дисципліни є забезпечення студентів знаннями з основ сучасної зоогігієнічної науки і практики для проведення ними в господарстві комплексу санітарних заходів спрямованих на збереження здоров'я, підвищення продуктивності та зниження собівартості тваринницької продукції. Предметом вивчення дисципліни є збереження здоров'я сільськогосподарських тварин, забезпечення продуктивності тварин та високої якості продукції. Першочерговим завданням сучасної гігієни є своєчасне виявлення шкідливих для здоров'я тварин факторів довкілля і розробка заходів профілактики, спрямованих на їх усунення; науково-практичне обґрунтування параметрів мікроклімату; розробка санітарно-гігієнічних правил, нормативів, раціональних способів утримання, годівлі, напування та експлуатації різних видів сільськогосподарських тварин з обов'язковим забезпеченням охорони навколишнього середовища.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 10. Здатність розробляти проекти нормативної документації з використанням чинної законодавчої бази та довідкових матеріалів.

СК 16. Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.

ПРН 8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ПРН 17. Організувати процес утилізації відходів та забезпечувати екологічну чистоту виробництва.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лаб ораторні/с амостійні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
4 семестр календарного плану*				
Модуль 1. Фізичні та хімічні властивості повітряного середовища.				
Тема: Повітряне середовище тваринницьких приміщень та його властивості. Температура повітря як гігієнічний фактор, зона теплової байдужості. Атмосферний тиск та його вплив на організм тварин.	2/4	Студент повинен: <u>Знати</u> склад та властивості повітряного середовища тваринницьких приміщень, вплив на організм тварин температури, вологості, атмосферного тиску, швидкості руху повітря та освітленості. <u>Розуміти</u> механізм утворення теплопродукції в організмі тварин та способи зменшення чи збільшення теплоутворення;	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання та здача лабораторної роботи</i> (в методичних рекомендаціях самостійно).	<i>Виконання та здача лабораторних робіт</i> – зараховано. <i>Модульна тестова робота</i> в eLearn. <i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема: Вологість повітря та її гігієнічне значення. Швидкість руху	2/4		<i>Виконання самостійної роботи</i>	

<p>повітря та його гігієнічне значення.</p>		<p>причини утворення гірської хвороби тварин, роботу рецепторів в організмі тварин, бактерицидну дію УФ-променів, теплову дію ІЧ-променів. <u>Розрізнити</u> властивості теплоутворення скелетних та гладеньких м'язів, шкіри, внутрішніх органів. <u>Використовувати</u> сучасне лабораторне обладнання та прилади для забезпечення оптимального мікроклімату в приміщенні, нормування природного та штучного освітлення тваринницьких приміщень, застосування ультрафіолетового та інфрачервоного опромінення для зміцнення здоров'я і підвищення продуктивності тварин та їх обігріву.</p>	<p>(завдання в методичних рекомендаціях та eLearn).</p> <p><i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи (тестова – в eLearn).</i></p>	
<p>Тема: Сонячна радіація та її вплив на організм тварин.</p>	<p>2/4</p>	<p>Студент повинен: <u>Знати</u> хімічний та біологічний склад повітряного середовища тваринницьких приміщень, джерела утворення шкідливих газів та пилу в приміщеннях та їх вплив на організм тварин.</p>		
<p>Тема: Хімічний склад повітряного середовища та його вплив на організм тварин. Охорона повітряного середовища від забруднень.</p>	<p>2/4</p>	<p><u>Вміти</u> на основі знання про хімічні та біологічні властивості</p>		

<p>Пилова та мікробна забрудненість повітряного середовища.</p>		<p>повітряного середовища створити комфортні умови для тварин, які б сприяли зміцненню їх здоров'я та підвищенню продуктивності. <u>Використовувати</u> сучасне лабораторне обладнання та прилади для дослідження складу повітряного середовища, а також проведення комплексу заходів по попередженню забруднення повітря в приміщенні.</p>		
---	--	---	--	--

Модуль 2. Гігієна тваринницьких приміщень та кормів.

<p>Тема: Гігієна тваринницьких приміщень. Санітарно-гігієнічні вимоги до вентиляції та теплового балансу тваринницьких приміщень.</p>	<p align="center">4/8</p>	<p>Студент повинен: <u>Знати</u> основні вимоги до вибору ділянки під будівництво тваринницького підприємства, санітарно-гігієнічні вимоги до будівельних матеріалів, внутрішнього обладнання та мікроклімату приміщень, загальну характеристику систем вентиляції та їх характеристику, особливості застосування вентиляцій з природним та механічним збудженням повітря, її призначення та вплив на організм тварин, значення теплового балансу приміщень. <u>Вміти</u> на основі знань забезпечити зонування та благоустрій території</p>	<p>Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання та здача лабораторної роботи</i> (в методичних рекомендаціях та самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова)</p>	<p>Виконання та здача лабораторних робіт – зараховано. <i>Модульна Тестова робота</i> в eLearn. <i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn</p>
--	---------------------------	--	--	--

		<p>тваринницького об'єкту, вибрати необхідні системи для підтримання оптимального мікроклімату в приміщенні.</p> <p><u>Використовувати</u> сучасні національні і міжнародні нормативно-правові акти, наукові праці, методичні розробки, рекомендації, інструкції тощо для забезпечення оптимальної роботи підприємства.</p>	– в eLearn).	
<p>Тема: Санітарно-гігієнічні вимоги до кормів для тварин. Гігієнічні вимоги до режиму годівлі тварин. Кормові отруєння.</p>	3/6	<p>Студент повинен:</p> <p><u>Знати</u> гігієнічні вимоги до виробництва, заготівлі, зберігання і використання кормів, причини зниження якості кормів та методи їх санітарно-гігієнічних досліджень, особливості санітарно-гігієнічного контролю якості кормів та годівлі тварин в умовах промислових комплексів, підсобних, фермерських та приватних господарств.</p> <p><u>Розуміти</u> перетворення енергії та поживних речовин в організмі, фізіологію травлення; наслідки недбалого ставлення до випасання тварин та згодовування їм шкідливих і отруйних кормів.</p>		

		<p><u>Вміти</u> на основі знання про шкідливі та отруйні рослини і корми, забезпечити повноцінну і безпечну годівлю тварин.</p> <p><u>Використовувати</u> сучасне обладнання та прилади для запобігання отруєнь кормами в умовах промислових комплексів, підсобних, фермерських та приватних господарств.</p>		
Можливість отримання додаткових балів:	Додаткові бали можна отримати за підготовку доповіді та участь у студентській конференції			до 10 балів
Всього за 4 семестр				70 100*0,7 (максимум 70 балів)
Залік				30
Всього за семестр				100
5 семестр календарного плану*				
Модуль 3. Гігієна води				
<p>Тема: Санітарно-гігієнічне значення води та водопостачання у тваринництві. Самоочищення води. Методи поліпшення якості води. Організація та напування різних видів тварин.</p>	4/8	<p>Студент повинен: <u>Знати</u> фізіологічне та санітарно-гігієнічне значення води у тваринництві, санітарно-гігієнічні вимоги до питної води, джерела водопостачання та їх гігієнічна оцінка; потребу тварин, організацію та гігієну напування тварин при різних системах утримання. <u>Розуміти</u> процес засвоєння води організмом, фізіологічне значення води в організмі тварин.</p> <p><u>Використовувати</u> сучасне обладнання</p>	<p>Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).</p> <p><i>Виконання та здача лабораторної роботи (в методичних рекомендаціях та самостійно).</i></p> <p><i>Виконання самостійної роботи (завдання в</i></p>	<p>Виконання та здача лабораторних робіт – зараховано.</p> <p><i>Модульна Тестова робота в eLearn.</i></p> <p><i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn</i></p>

		та прилади для дослідження властивостей води та забезпечення потреби тварин.	методичних рекомендаціях та eLearn).	
Тема: Стічні води, їх походження, характеристика та методи очищення і знезараження	4/8	Студент повинен: Знати характеристики стічних вод, вплив на санітарний стан води відкритих та підземних вод, ґрунтів. Розуміти класифікацію методів очищення та знезараження. Використовувати сучасне обладнання та прилади для дослідження властивостей стічних вод та їх знезараження.	<i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи (тестова – в eLearn).</i>	

Модуль 4. Спеціальна гігієна (утримання тварин).

Тема: Гігієнічні вимоги до утримання великої рогатої худоби і свиней.	2/4	Студент повинен: <u>Знати</u> санітарно-гігієнічні вимоги до систем і способів утримання, використання різних статево-вікових та виробничих груп ВРХ, гігієнічні вимоги до приміщень та їх внутрішнього обладнання, санітарно-гігієнічні вимоги до одержання молока високої санітарної якості, гігієну догляду, годівлі та утримання племінних тварин, бугаїв-плідників. <u>Вміти</u> порівнювати отримані дані з ВНТП-АПК-01.05 «Скотарські підприємства (комплекси, ферми, малі ферми)». <u>Визначати</u> за допомогою приладів показники мікроклімату у	Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання та здача лабораторної роботи</i> (в методичних рекомендаціях та самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної</i>	Виконання та здача лабораторних робіт – зараховано. <i>Модульна Тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn</i>
--	-----	---	--	---

		<p>тваринницькому приміщенні. <u>Використовувати</u> сучасне обладнання та прилади для забезпечення оптимального мікроклімату. <u>Знати</u> системи і способи утримання свиней та їх гігієнічну оцінку; гігієнічні вимоги до різних типів свинарників і особливості їх внутрішнього обладнання. <u>Вміти</u> на основі знання умов роботи машин та апаратів у тваринництві створювати комфортні умови для тварин. <u>Використовувати</u> сучасне обладнання та прилади для забезпечення оптимального мікроклімату.</p>	<p><i>роботи</i> (тестова – в eLearn).</p>
<p>Тема: Гігієнічні вимоги до утримання коней, овець і кіз</p>	<p>2/4</p>	<p>Студент повинен: Знати системи утримання коней та їх гігієнічну оцінку, особливості будівництва приміщень для утримання коней, зоогігієнічні та ветеринарно-санітарні вимоги у конярстві, гігієну утримання жеребців, кобил та лошат, гігієну використання робочих коней та профілактику травматизму. Вміти порівнювати отримані дані з ВНТП- АПК-06.07 «Конярські підприємства». Визначати за</p>	

		<p>допомогою приладів показники мікроклімату. Використовувати сучасне обладнання та прилади для забезпечення оптимального мікроклімату.</p> <p>Студент повинен: Знати системи і способи утримання овець та їх гігієнічну оцінку, гігієнічні вимоги до приміщень та їх внутрішнього обладнання, особливості внутрішнього обладнання вівчарень.</p> <p>Вміти порівнювати отримані дані з ВНТП- АПК-02.05 «Вівчарські і козівничі підприємства».</p> <p>Визначати за допомогою приладів показники мікроклімату. Використовувати сучасне обладнання та прилади для забезпечення оптимального мікроклімату.</p>		
<p>Тема: Гігієнічні вимоги до утримання птиці і кролів</p>	2/4	<p>Студент повинен: Знати особливості будівництва та розміщення приміщень для утримання різних видів сільськогосподарської птиці; гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи у птахівництві; системи утримання птиці; особливості вирощування молодняку птиці різних видів.</p>		

		<p>Вміти порівнювати отримані дані з ВНТП- АПК-04.05. «Підприємства птахівництва».</p> <p>Визначати за допомогою приладів показники мікроклімату у пташнику.</p> <p>Використовувати сучасне обладнання та прилади для забезпечення оптимального мікроклімату.</p> <p>Студент повинен: Знати особливості будівництва та розміщення приміщень для утримання різних видів хутрових звірів, гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи у кролівництві та звірівництві, системи утримання, особливості вирощування молодняку різних видів.</p> <p>Вміти порівнювати отримані дані з ВНТП- АПК-05.07 «Підприємства звірівництва та кролівництва».</p> <p>Визначати за допомогою приладів показники мікроклімату у приміщенні.</p> <p>Використовувати сучасне обладнання та прилади для забезпечення оптимального мікроклімату.</p>		
<p>Тема: Гігієна бджіл та ставового рибництва</p>	<p>1/2</p>	<p>Студент повинен: Знати особливості будівництва та розміщення зимівників та пасіки;</p>		

	гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи у бджільництві; особливості вирощування риби. Визначати за допомогою приладів показники мікроклімату. Використовувати сучасне обладнання та прилади для забезпечення оптимального мікроклімату.	
Можливість отримання додаткових балів:	Додаткові бали можна отримати за підготовку доповіді та участь у студентській конференції	до 10 балів
Всього за 5 семестр		70 100*0,7 (максимум 70 балів)
Іспит		30
Всього за курс		100
* Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу		

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Студент повинен здавати усі роботи в заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування, використанні мобільних девайсів, додаткової літератури під час модульних контрольних робіт, заліків та екзаменів заборонено. Письмові роботи, курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування лекційних та лабораторних занять є обов'язковим для всіх студентів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем або в онлайн формі. Пропущені лабораторні заняття відпрацьовуються студентами в лабораторії кафедри.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання іспитів заліків	
	іспитів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гігієна тварин /М.В.Демчук, М.В.Чорний, М.П.Високок, Я.С.Павлюк – К.: Урожай – 1996. – 384 с.
2. Гігієна тварин: Практикум /М.В. Демчук, Й.А. Андрусишин, Є.С Гаврилець, Я.С.Павлюк – К.: Сільгоспосвіта, - 1994. – 326 с.
3. Методичні вказівки до проведення лабораторних занять з дисципліни «Гігієна тварин» / Захаренко М.О., Засекін Д.А., Поляковський В.М. та ін.- К.: Арістей. – 2008. – 142с.